

jeg havde foretaget dem, vilde gaa gennem Landstinget uden Udvalg; der kunde jo være en Misforstaaelse paa et eller andet Punkt. Derfor mente jeg, det var bedre, at Tinget selv kom til at formulere disse Ændringer; men jeg haaber, at de vil blive af en saadan Art, at Lovforslagets Betydning ikke formindskes.

I den Retning tror jeg at kunne sige, at Betænelighedernes Naadegave har været noget for stærkt fremme her i Dag, navnlig hos den ærede Ordfører for Venstre (Birch). Der er ikke saadanne skjulte Farer i Lovforslaget, som det ærede Medlem formodede, og jeg tror, det vil være overordentlig let, i hvert Fald lige saa let, som det i Almindelighed er at faa Oplysninger ind, at skaffe de Oplysninger til Veje, her er Tale om. Det er umuligt i et Lovforslag nøjagtigt at afgrænse, hvad der skal inddrages under en statistisk Undersøgelse. Det maa man nu en Gang lade dem, der forbereder denne Statistik, afgøre i Detailler; det lader sig ikke gøre juridisk. Derfor vilde det være meget mærkeligt, om man skrev i Lovforslaget, at Kommanditister ikke skal medtages, naar Talen er om Bierhverv. I saa Fald skulde vi til at opregne alle mulige Undtagelser, der giver sig ganske af sig selv som Undtagelser, fordi der ikke er nogen som helst Interesse i at skaffe sig de Oplysninger, som den ærede Ordfører for Venstre mener kunde komme ind under den foreslaaede Affattelse. Det er jo ikke Meningen at samle i en Sæk en hel Masse Oplysninger, som ikke har nogen Værdi. Nej, det er Meningen at give det statistiske Departement Mulighed for at skaffe sig de Oplysninger, som har Værdi, og det er ikke Meningen at tilvejebringe disse Oplysninger for at genere Folk, men at skaffe dem, fordi man mener, de har Værdi til en Beskrivelse af Landets Erhvervsliv.

Jeg tror, at navnlig den ærede Ordfører for Venstre i noget for høj Grad saa Spøgelser i dette Lovforslag. Det vil sikkert afvikle sig langt lettere, end det ærede Medlem tror. Men jeg er villig til at forhandle med de paagældende Organisationer om Skemaernes Form. Det var ogsaa en af de Ting, der var fremme i Fjor under Behandlingen i Udvalget, og en saadan Forhandling anser jeg for en udmærket Foranstaltning. Derimod tror jeg ikke, det nytter at forsøge, heller ikke under Udvalgsarbejdet, at faa en Udtalelse fra de enkelte Erhverv om, hvorvidt selve Statistikkenes Tilvejebringelse er heldig eller ej. Naar Handel og Omsætning inddrages under Statistikken, er det ikke

alene for Handelens og Omsætningens Skyld, men fordi vi nu en Gang vil vide, hvordan det økonomiske Liv ligger i Danmark; og selv om Handel og Omsætning erklærede: det bryder vi os ikke om, det lader vi andre om, saa mener jeg, at det kan vi andre ikke indlade os paa at tage Hensyn til. Folk har ikke Ret til at unddrage sig fra at give Oplysninger, som har Værdi for Samfundet i Almindelighed. Lige saa lidt som man kan tillade den enkelte Person indenfor et Erhverv at staa udenfor og sige: Jeg ønsker ikke at være med til en saadan Undersøgelse, det kan alle de andre være med til, men jeg for mit Vedkommende vil ikke, lige saa lidt kan man tillade, at et af Landets Erhverv siger: Vi bryder os ikke om at være med i en almindelig erhvervsmæssig Undersøgelse, lad os være udenfor. Det kan man ikke lade et enkelt Erhverv afgøre, naar vi er enige om, at man af almene Grunde bør indhente erhvervsmæssige Oplysninger ogsaa om dette Erhverv. Derimod synes jeg, det er ganske rimeligt, at vi forhandler med Erhvervene om, paa hvilken Maade Undersøgelsen bedst kan foregaa, og saaledes tager den Sagkundskab, som Erhvervene rummer, til Hjælp ved Udarbejdelsen af de Ting, der skal med. Det vil jeg være meget villig til, og jeg vil ogsaa være villig til at indsætte en Bestemmelse derom i Lovforslaget, hvis man skulde ønske det. Men jeg tror ikke, der er nogen Vej frem, hvis man vil give sig til at spørge Handelsorganisationerne, om de overhovedet vil inddrages under Statistikken. Det Spørgsmaal skal vi afgøre her i Rigsdagen og afgøre ud fra almene Synspunkter.

Maa jeg dernæst gøre nogle Bemærkninger om de Detailler, som blev fremdraget af den ærede Ordfører for Venstre. Han mente, at Kravet om Oplysning om den samlede Omsætning vilde volde meget Besvær, og gav nogle Oplysninger om, hvordan de forskellige Arter af Bogholderi er indrettet; hverken det fine eller det mindre fine Bogholderi vilde formentlig kunne oplyse samlet Omsætning. Jeg skal ikke søge at hamle op med det ærede Medlem i Kyndighed i Bogholderi, men jeg skal meddele en Erfaring, som jeg har fra det praktiske Liv, og det er den, at naar man ikke kan faa andet at vide af Folk med Hensyn til deres Økonomi, saa kan man da altid faa Besked om deres samlede Omsætning. Det kender jeg fra min Virksomhed som Skatteraadmedlem paa Frederiksberg, hvor man lader Folk afgive Regnskab for deres Virksomhed, saa vidt det er muligt at faa et